

ПРЕДЛОГ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
-Републичка дирекција за воде-

**ИЗВЕШТАЈ О ЗНАЧАЈНИМ ПИТАЊИМА
У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА ВОДАМА
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**

Октобар 2019. године

САДРЖАЈ

1.	Увод	2
2.	Значајна питања у области управљања водама	3
	<i>a. Органско загађење површинских вода</i>	3
	<i>b. Загађење површинских вода нутријентима.....</i>	3
	<i>c. Загађење површинских вода хазардним супстанцима</i>	4
	<i>d. Хидроморфолошки притисци</i>	6
	<i>e. Притисци на квантитет и квалитет подземних вода.....</i>	6
3.	Повезана питања	7
4.	Неизвесности.....	8
5.	Учешће јавности и наредни кораци.....	9
	Анекс 1: Листа релевантних кључних мера Европске комисије	10
	Анекс 2: Релевантне директиве, уредбе и политике Европске уније.....	12

1. Увод

Вода је извор живота. Када је имаовољно и када јој је квалитет добар, она представља предуслов за здрав живот људи, економски и друштвени развој и здраву животну средину.

Управљање водама подразумева постављање и тежњу ка остваривању циљева одрживог развоја водних ресурса, унапређењем и одржавањем одговарајућег водног режима, успостављајући равнотежу између различитих видова коришћења вода, заштите вода и заштите од штетног дејства вода.

На свом европском путу, надлежне институције Републике Србије интензивно раде на испуњавању захтева који произилазе из принципа политика Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) кроз транспозицију ЕУ директиве. У области управљања водама спроводи се транспозиција Оквирне директиве о водама (60/2000/ЕК) (у даљем тексту: ОДВ) и других директиве у овој области, док је њихова имплементација још у раној фази.

План управљања водама (у даљем тексту: План) је основни инструмент за управљање водама у складу са принципима ОДВ за достизање доброг статуса свих вода. Израда Плана представља сарадњу доносилаца одлука, надлежних органа, експерата, стручне и шире јавности на анализи тренутног стања, оцени статуса вода и дефинисању програма мера за шестогодишњи плански период које ће, у перспективи, омогућити достизање постављених циљева животне средине који су дефинисани за сва водна тела површинских и подземних вода као:

- добар еколошки и хемијски статус/потенцијал водних тела површинских вода
- добар хемијски и квантитативни статус водних тела подземних вода.

Динамика израде Плана у складу са захтевима ОДВ, подразумева иновирање Плана сваких 6 година, узимајући у обзир резултате нових истраживања, знања и података који омогућавају увиде о притисцима и утицајима људских активности на количину и квалитет површинских и подземних вода, као и оптимизацију програма мера за достизање доброг статуса. ОДВ захтева имплементацију мера за унапређење статуса површинских и подземних вода, као и за спречавање погоршања постојећег статуса свих вода.

Један од корака у изради Плана, јесте израда Извештаја о значајним питањима у области управљања водама. Значајна питања представљају тематски оквир Плана, основу за одређивање програма мера и изазове на путу постизања одговарајућег статуса вода и достизања циљева животне средине. Извештај о значајним питањима у области управљања водама на сликовима на територији Републике Србије представља кратак преглед значајних притисака на статус вода, очекиваних утицаја и кључних мера које се односе на свако специфично питање.

Као значајна питања за сликове на територији Републике Србије препознати су:

- органско загађење површинских вода
- загађење површинских вода нутријентима
- загађења површинских вода хазардним супстанцима
- хидроморфолошке промене
- притисци на количину и квалитет подземних вода,

док су као повезана питања дефинисани законски и институционални оквир и извори финансирања у сектору управљања водама, климатске промене, управљање седиментом и инвазивне врсте.

2. Значајна питања у области управљања водама

a. Органско загађење површинских вода

Органско загађење може узроковати значајне промене у режиму кисеоника у површинским водама и сходно томе, утицати на фауну и флору у осетљивим водним стаништима. Органско загађење потиче из концентрисаних и расутих извора загађења.

Најзначајније концентрисане изворе загађења представљају отпадне воде, прикупљене из насеља канализационим системима, које се данас у Србији углавном испуштају у водотoke без или са незадовољавајућим степеном пречишћавања. Отпадне воде пореклом од индустрије такође представљају значајан извор органског загађења, без обзира да ли се испуштају у површинске воде (директна емисија) или јавне канализационе системе (индиректна емисија).

Органско загађење из расутих извора потиче доминантно од становништва које није прикључено на канализационе системе, као и од пољопривредних активности.

Основни механизам за смањење штетног утицаја органског загађења које потиче од комуналних отпадних вода, представља имплементација Директиве о пречишћавању комуналних отпадних вода (91/271/ЕЕЗ), која прописује правила за прикупљање, третман и испуштање отпадних вода за све агломерације са више од 2000 ЕС, отпадних вода из пољопривредно-прехрамбених производних процеса као и критеријуме за идентификацију осетљивих и мање осетљивих подручја наeutрофикацију где строжији третман отпадних вода треба да доведе до значајног смањења концентрације загађујућих супстанци у води која се испушта.

Мере препознате од стране Европске комисије (у даљем тексту: ЕК) као кључне за смањење органског загађења које ће бити разрађене у Плану су:

KM1	Изградња или доградња постројења за пречишћавање отпадних вода
KM6	Унапређење хидроморфолошких услова водних тела које се не односи на уздушни континуитет
KM9	Политика одређивања цене воде за домаћинства по принципу пуног поврата трошка водних услуга
KM10	Политика одређивања цене воде за индустрију по принципу пуног поврата трошка водних услуга
KM11	Политика одређивања цене воде за пољопривреду по принципу пуног поврата трошка водних услуга
KM12	Саветодавне службе за пољопривреду
KM14	Истраживања, унапређење базе знања смањењем неизвесности
KM16	Доградња или унапређење индустријских постројења за пречишћавање отпадних вода (укључујући и фарме)

б. Загађење површинских вода нутријентима

Загађење нутријентима узроковано је испуштањем азота (N) и фосфора (P) у површинске воде, што доводи до појавеeutрофикације која неповољно утиче на квалитет воде и на са водом повезане екосистеме. Емисије загађења нутријентима потичу из концентрисаних и расутих извора загађења.

Концентрисани извори емисија нутријената су испусти комуналних и индустриских отпадних вода. Расути извори загађења који потичу од пољопривредних активности такође имају велики значај на загађење нутријентима, услед прекомерног коришћења ђубрива и неадекватног складиштења стајњака, односно лоше пољопривредне праксе.

Смањењу загађења нутријентима допринеће планирана изградња, доградња и/или реконструкција постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода у складу са захтевима Директиве о пречишћавању комуналних отпадних вода (91/271/ЕЕЗ), имплементација Директиве о нитратима (91/676/ЕЕЗ), применом правила дobre пољопривредне праксе, као и мера из Акционог програма у нитратно рањивим подручјима.

Интензивним развојем пољопривреде, посебно сточарства, може се очекивати увећање постојећег притиска нутријентима на воде и природно окружење, што ће у пољопривредном сектору захтевати предузимање агротехничких и других мера, ради заштите водних ресурса од загађења.

Мере препознате од стране ЕК као кључне за смањење загађења површинских вода нутријентима које ће бити разрађене у Плану су:

КМ1	Изградња или доградња постројења за пречишћавање отпадних вода
КМ2	Смањење загађења нутријентима из пољопривреде
КМ6	Унапређење хидроморфолошких услова водних тела које се не односи на уздушни континуитет
КМ9	Политика одређивања цене воде за домаћинства по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ10	Политика одређивања цене воде за индустрију по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ11	Политика одређивања цене воде за пољопривреду по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ12	Саветодавне службе за пољопривреду
КМ14	Истраживања, унапређење базе знања смањењем неизвесности
КМ16	Доградња или унапређење индустриских постројења за пречишћавање отпадних вода (укључујући и фарме)
КМ21	Мере за спречавање или контролу уноса загађења са градских површина, саобраћаја или изграђене инфраструктуре

в. Загађење површинских вода хазардним супстанцима

Хазардне супстанце су супстанце које показују ефекте акутне (непосредне) или хроничне (латентне) токсичности, постојаности, споре разградње и акумулације у животној средини. Загађење површинских вода хазардним супстанцима може угрозити живот и здравље људи, а представља и претњу за акватичне и са водом повезане екосистеме.

У складу са ризицима које представљају за водену средину и повезане екосистеме, ОДВ дефинише приоритетне супстанце, док су хазардне оне које, детектоване чак и у малим количинама у водама, изазивају забринутост. За групу приоритетних загађујућих супстанци предвиђено је постепено смањење, а за приоритетне хазардне и потпуна елиминација и обустављање испуштања у животну средину.

Регистроване у површинским водама, приоритетне и приоритетне хазардне супстанце представљају један од разлога непостизања доброг хемијског статуса. Иако се загађење хазардним супстанцима сматра значајним проблемом у управљању водама уочен је недостатак конзистентних података о изворима загађења као и количинама супстанци које се уносе у животну средину.

Хазардне супстанце могу бити емитоване из концентрисаних и из расутих извора загађења. Најважнији извори су: индустриски објекти, комуналне отпадне воде, пољопривреда (нпр. пестициди), рудничка јаловишта, локације за одлагање отпада, контаминиране локације и сл.

Резултати узорковања и анализе површинских вода, вршених од стране Агенције за заштиту животне средине у периоду 2012-2016, показују одступања вредности прописаних параметара, на појединим профилима, за тешке метале и то за никл, олово, кадмијум, живу и РАН једињења (бензо пирен и флуорантен).

Пуна транспозиција као и имплементација захтева директива и политика ЕУ (Директива о пречишћавању комуналних отпадних вода (91/271/ЕЕЗ), Директива о индустриским емисијама (2010/75/ЕУ), Директива о стандардима квалитета животне средине (2013/39/ЕУ), Уредба REACH (1907/2006/ЕУ), Уредба о биоцидним производима (528/2012/ЕУ), Уредба о средствима за заштиту биља (1107/2009/ЕЗ), Заједничка пољопривредна политика ЕУ, Директива о одрживој употреби пестицида (2009/128/ЕЗ), Директива о канализационом муљу (86/278/ЕЕЗ), Директива SEVESO (2012/18/ЕУ), Директива о отпаду из рударских активности (2006/21/ЕЗ) и др.) унапредиће целокупну ситуацију везану за смањење загађења приоритетним и приоритетно хазардним супстанцима.

Мере препознате од стране ЕК као кључне за смањење загађења хазардним супстанцима које ће бити разрађене у Плану су:

KM3	Смањење загађења пестицидима из пољопривреде
KM4	Санација контаминираних локалитета (историјско загађење, укључујући нанос, подземне воде, земљиште)
KM9	Политика одређивања цене воде за домаћинства по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
KM10	Политика одређивања цене воде за индустрију по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
KM11	Политика одређивања цене воде за пољопривреду по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
KM12	Саветодавне службе за пољопривреду
KM14	Истраживања, унапређење базе знања смањењем неизвесности
KM15	Мере за смањење емисије, испуштања и губитака приоритетних хазардних супстанци, или за смањење емисије, испуштања и губитака приоритетних супстанци
KM21	Мере за спречавање или контролу уноса загађења са градских површина, саобраћаја или изграђене инфраструктуре
KM22	Мере за спречавање или контролу уноса загађења из шумарства

г. Хидроморфолошки притисци

Хидроморфолошке промене, односно промене режима течења воде и проноса наноса, хидролошких и хидрауличких карактеристика водотока, губитак или смањење плавних подручја и др., посебна су врста притисака на водна тела. Ове промене су последица антропогених активности, односно изградње хидротехничких објеката којима се обезбеђују услови за различите видове коришћења вода (хидроенергетика, пловидба, снабдевање водом насеља и индустрије, наводњавање) и/или заштите од штетног дејства вода.

Ове промене изазивају фрагментацију и нарушување природних водних станишта и могу значајно утицати на еколошке функције површинских вода, што их сврстава у значајне притиске на статус водних тела.

У Републици Србији до сада није примењен свеобухватан методолошки приступ оцени хидроморфолошких притисака, а недостатак поузданих података представља посебан изазов, јер постоји ризик од потцењивања значаја постојећих хидроморфолошких промена.

Приоритетне активности за унапређење постојећег стања, поред развоја методологије, прикупљања недостајућих података и формирања свеобухватне базе хидроморфолошких притисака, односе се на успостављање синергије са другим секторима, примену захтева директива ЕУ везаних за заштиту станишта акватичних и са водом повезаних екосистема и поштовање „принципа предострожности“ при изградњи будућих инфраструктурних и хидротехничких објеката.

Мере препознате од стране ЕК као кључне за хидроморфолошке притиске, које ће бити разрађене у Плану, су:

КМ5	Унапређење уздушног континуитета водотока (нпр. успостављањем рибљих стаза, рушењем старих брана)
КМ6	Унапређење хидроморфолошких услова водних тела које се не односи на уздушни континуитет
КМ7	Унапређење режима противцаја и/или установљење еколошких противцаја
КМ14	Истраживања, унапређење базе знања смањењем неизвесности
КМ23	Мере природне ретензије вода

д. Притисци на квантитет и квалитет подземних вода

Подземне воде су најважнији извор за снабдевање водом становништва у Републици Србији, па је потреба за достизањем и очувањем доброг статуса водних тела подземних вода од изузетног значаја. Поред тога, поједини копнени екосистеми зависе од подземних вода из њихове непосредне околине, посебно у погледу квантитета подземних вода.

Сви значајни притисци на количину и квалитет површинских вода: прекомерно захватање вода за различите намене (снабдевање водом становништва, индустрије и пољопривреде), загађење нутријентима, органским и хазардним супстанцама као и хидроморфолошке промене, имају директан утицај на подземне воде.

Статус подземних вода може бити додатно нарушен због све већег обима захватања подземних вода за потребе наводњавања, а у случају појединих водних

тела и због повећања обима захватања за потребе снабдевања водом насеља и индустрије и др.

Побољшање постојећег стања, у смислу очувања и унапређења квантитативног и хемијског статуса водних тела подземних вода, очекује се транспозицијом и имплементацијом Директиве о подземним водама (80/68/EK), Директиве о води за пиће (98/83/EK), као и директива ЕУ која се односе на друга значајна питања.

Мере препознате од стране ЕК као кључне за смањење притисака на квантитет и квалитет подземних вода које ће бити разрађене у Плану су:

КМ2	Смањење загађења нутријентима из пољопривреде
КМ3	Смањење загађења пестицидима из пољопривреде
КМ4	Санација контаминираних локалитета (историјско загађење, укључујући нанос, подземне воде, земљиште)
КМ8	Техничке мере за побољшање ефикасности коришћења вода приликом наводњавања, индустриског коришћења вода, енергетског коришћења вода или коришћења вода у домаћинствима
КМ9	Политика одређивања цене воде за домаћинства по принципу пуног поврататрошкова водних услуга
КМ10	Политика одређивања цене воде за индустрију по принципу пуног поврататрошкова водних услуга
КМ11	Политика одређивања цене воде за пољопривреду по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ12	Саветодавне службе за пољопривреду
КМ14	Истраживања, унапређење базе знања смањењем неизвесности

3. Повезана питања

Решавање значајних питања, наведених у претходним поглављима, суштински зависи од успостављања адекватног система управљања водама у Републици Србији. Посебно се истичу проблеми везани за одговарајућу организацију сектора вода, финансирање водних делатности, капацитете у институцијама надлежним за управљање водама, прикупљање података, припрему и имплементацију планова и др. Без решавања ових кључних питања немогуће је постићи било какав значајнији напредак по другим питањима, а стање се може и додатно погоршати, ако се не предузму хитне мере.

Све извесније промене климатских параметара могу додатно увећати већ изражене проблеме у сектору вода тако да је, у сарадњи са другим секторима, потребно извршити активности усмерене на праћење ефекта климатских промена на водне ресурсе, као и развити механизме за прилагођавање на њихово дејство. Посебно се истичу проблеми везани за недостатак воде на одређеним просторима, као и учесталост јављања великих вода.

Инвазивне врсте представљају један од најзначајнијих узрока смањења глобалног биодиверзитета, а такође могу утицати на стање одређених локалитета природне баштине. С обзиром на то да очекивање промене климатских услова, као и поједини антропогени фактори, могу довести до интензивирања овог проблема, морају се примењивати мере у складу са Регултивом Европског парламента и

Савета Европе бр. 1143/2014 о превенцији и управљању интродукције и ширења инвазивних алохтоних врста.

Квалитет седимента може бити значајан проблем за постизање добrog статуса вода. Иако недовољног обима, истраживања стања квалитета седимента у водотоцима, од стране Агенције за заштиту животне средине, указују на његову загађеност, поготову у Војводини, али и у појединим водотоцима и акумулацијама у централној Србији. У овој области мора се првенствено радити на унапређењу мониторинга, а затим и на санацији угрожених водних тела.

Мере препознате од стране ЕК као кључне за главна повезана питања које ће бити разрађене у Плану су:

КМ8	Техничке мере за побољшање ефикасности коришћења вода приликом наводњавања, индустриског коришћења вода, енергетског коришћења вода или коришћења вода у домаћинствима
КМ9	Политика одређивања цене воде за домаћинства по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ10	Политика одређивања цене воде за индустрију по принципу пуног поврататрошкова водних услуга
КМ11	Политика одређивања цене воде за пољопривреду по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ14	Истраживања, унапређење базе знања смањењем неизвесности
КМ17	Мере за смањење продукције наноса услед ерозије земљишта и површинског отицања
КМ18	Мере за спречавање или контролу негативних утицаја инвазивних врста и болести
КМ24	Адаптација на климатске промене

4. Неизвесности

Програм мера у Плану, који ће бити усмерен на решавање претходно дефинисаних специфичних значајних, као и са њима повезаних питања у сектору управљања водама, требало би да доведе до очувања и/или побољшања статуса вода и достизања циљева животне средине.

Како би се дошло до одговарајућег и оптимизованог програма мера за достизање доброг статуса, приликом израде Плана врши се оцена доступних података и прикупљају се недостајући подаци, које је потребно користити у разради специфичних поглавља.

Посебни изазови констатовани су у недостајућим подацима мониторинга квалитета површинских и подземних вода, који покрива само мали број утврђених водних тела, без систематског мерења биолошких параметара, те је из тог разлога у претходном периоду било могуће извршити само прелиминарну оцену статуса водних тела.

Од посебног значаја за даље фазе планирања биће усаглашавање процеса мониторинга и развој мониторинг мреже у складу са захтевима ОДВ, што би требало да омогући, у одговарајућем временском оквиру, репрезентативне и поуздане податаке за оцену статуса.

Достицање циљева животне средине ОДВ уско је повезано са имплементацијом тзв. „основног сета“ мера за постизање доброг статуса, који су углавном повезани са Директивом о комуналним отпадним водама (91/271/ЕЕЗ), Директивом о нитратима (91/676/ЕЕЗ) и Директивом о води за пиће (98/83/ЕК). Како се очекује да ће имплементација поједињих директива трајати дужи временски период (више од 20 година), успех имплементације ОДВ у многоме ће, у следећих неколико планских циклуса, зависити од напретка у пољу комуналног и пољопривредног сектора.

5. Учешће јавности и наредни кораки

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде и јавна водопривредна предузећа ЈВП „Србијаводе“ и ЈВП „Воде Војводине“, као институције надлежне за израду Плана, морају да обезбеде активно учешће заинтересованих страна и шире јавности у свим фазама израде Плана, што ће значајно утицати на квалитет планског документа и успешност процеса планирања.

Извештај о значајним питањима у области управљања водама у Републици Србији доступан је на интернет презентацији МПШВ-РДВ (www.rdvode.gov.rs), од октобра 2019. године, ради достављања коментара у циљу активног учешћа јавности и заинтересованих страна.

Сви заинтересовани позивају се да доставе своје коментаре на Извештај у року од 6 месеци од дана објављивања, електронском или обичном поштом, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичкој дирекцији за воде (обавезно је назначити да се коментари односе на Извештај о значајним питањима):

- адреса за пријем електронске поште: odv@minpolj.gov.rs
- адреса писарнице: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичка дирекција за воде, ул. Немањина бр. 22-26, 11000 Београд.

Преглед значајних питања ће поставити темељ за израду првог Плана чији ће саставни део бити програм мера заснован на питањима која су изнета у овом документу и на добијеним коментарима.

Након консултација са стручном и широм јавности, везано за Извештај о значајним питањима за управљање водама, следећи корак у коме је потребно обезбедити активно учешће јавности, јесте израда нацрта Плана, који ће, осим детаљне разраде значајних питања за управљање водама, дефинисати и програм мера за достизање циљева ОДВ. Фаза активног укључивања јавности у израду Плана очекује се од априла 2020. године.

Анекс 1

Листа релевантних кључних мера Европске комисије

Кључне мере (КМ) према Водичу бр.35 Европске комисије - Анекс 8q	
КМ1	Изградња или доградњапостројења за пречишћавање отпадних вода
КМ2	Смањење загађења нутријентима из пољопривреде
КМ3	Смањење загађења пестицидима из пољопривреде
КМ4	Санација контаминираних локалитета (историјско загађење, укључујући нанос, подземне воде, земљиште)
КМ5	Унапређење уздужног континуитета водотока (нпр. успостављањем рибљих стаза, рушењем старих брана)
КМ6	Унапређење хидроморфолошких услова водних тела које се не односи на уздужни континуитет
КМ7	Унапређење режима протицаја и/или установљење еколошких протицаја
КМ8	Техничке мере за побољшање ефикасности коришћења вода приликом наводњавања, индустриског коришћења вода, енергетског коришћења вода или коришћења вода у домаћинствима
КМ9	Политика одређивања цене воде за домаћинства по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ10	Политика одређивања цене воде за индустрију по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ11	Политика одређивања цене воде за пољопривреду по принципу пуног поврата трошкова водних услуга
КМ12	Саветодавне службе за пољопривреду
КМ13	Мере за заштиту воде за пиће (на пр. установљење зона санитарне заштите, тампон зона и др.)
КМ14	Истраживања, унапређење базе знања смањењем неизвесности
КМ15	Мере за смањење емисије, испуштања и губитака приоритетних хазардних супстанци, или за смањење емисије, испуштања и губитака приоритетних супстанци
КМ16	Доградња или унапређење индустриских постројења за пречишћавање отпадних вода (укључујући и фарме)
КМ17	Мере за смањење производње наноса услед ерозије земљишта и површинског отицања
КМ18	Мере за спречавање или контролу негативних утицаја инвазивних врста и болести
КМ19	Мере за спречавање или контролу негативних утицаја рекреативних активности, укључујући пецање

KM20	Мере за спречавање или контролу негативних утицаја рибарства и других коришћења/уклањања животиња и биљака
KM21	Мере за спречавање или контролу уноса загађења са градских површина, саобраћаја или изграђене инфраструктуре
KM22	Мере за спречавање или контролу уноса загађења из шумарства
KM23	Мере природне ретензије вода
KM24	Адаптација на климатске промене
KM25	Мере за спречавање ацидификације

Анекс 2

Релевантне директиве, уредбе и политике Европске уније

- Директива Европског парламента и Савета (2000/60/EK) од 23. октобра 2000. о успостављању оквира за деловање Заједнице у области политике вода
- Директива Савета (91/271/EE3) од 21. маја 1991. која се односи на пречишћавање комуналних отпадних вода
- Директива Савета (91/676/EE3) од 12. децембра 1991. која се односи на заштиту вода од загађивања узрокованог нитратима из пољопривредних извора
- Директива Европског парламента и Савета (2010/75/E3) од 24. новембра 2010 о индустриским емисијама
- Директива Европског парламента и Савета (2013/39/E3) од 12. августа 2013. о изменама и допунама Директиве (2000/60/E3) и (2008/105/E3) у погледу приоритетних супстанци у области политике вода.
- Уредба Европског парламента и Савета (Е3) бр. 1907/2006 од 18. децембра 2006. о регистрацији, евалуацији, ауторизацији и рестрикцијама (REACH), и о оснивању Европске агенције за хемикалије, изменама и допунама Директиве (1999/45/E3) и стављању ван снаге Уредбе Савета (ЕЕ3) бр. 793/93 и Уредбе Комисије (Е3) бр. 1488/94 као и Директиве Савета (76/769/EE3) и Директива Комисије (91/155/EE3), (93/67/EE3), (93/105/E3) и (2000/21/E3)
- Уредба (Е3) бр. 528/2012 Европског парламента и Савета од 22. маја 2012. о стављању на тржиште и употреби биоцидних производа
- Уредба (Е3) бр. 1107/2009 Европског парламента и Савета од 21. октобра 2009. о стављању средстава за заштиту биља на тржиште и о стављању ван снаге Директиве (79/117/EE3) и (91/414/EE3)
- Заједничка пољопривредна политика ЕУ (Common Agriculture Policy – CAP)
- Директива Европског парламента и Савета (2009/128/E3) од 21. октобра 2009. о успостављању оквира за деловање Заједнице у постизању одрживе употребе пестицида
- Директива Савета (86/278/EE3) од 12. јуна 1986. о заштити животне средине, а посебно земљишта, при коришћењу канализационог муља у пољопривреди
- Директива Европског парламента и Савета (2012/18/E3) од 4. јула 2012. о контроли ризика појаве већих акцидената са опасним супстанцима, о изменама и допунама, а накнадно и стављању ван снаге Директиве Савета (96/82/E3)
- Директива Европског парламента и Савета (2006/21/E3) од 15. марта 2006. о управљању отпадом из индустрије вађења руда и минерала и о изменама Директиве (2004/35/E3)
- Директива Савета (80/68/EE3) од 17. децембра 1979. о заштити подземне воде од загађивања проузрокованог одређеним опасним супстанцима
- Директива Савета (98/83/EE3) од 3. новембра 1998. о квалитету воде намењене за људску потрошњу